

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱՍԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՍԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի («Ընկերություն») և վերջինիս դուստր ընկերության («Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում իմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՅՍՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՅՍՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտին իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք իմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների Էթիկայի միջազգային կանոնադրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՅԵՄՍԻ կանոնադրք), որը կիրառելի է հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունների համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ և Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների: Մենք կատարել ենք նաև էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջների և ՅԵՄՍԻ կանոնադրքի համաձայն: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՍՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է իմքի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի խումբը լուծարելու կամ իմքի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են իմքի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ որպես մեկ ամբողջություն, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի Եական խեղաթյուրումը, երբ առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացվող աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե իմքի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտոսհսմումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Եական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել իմքի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Եական անորոշություն, մեզ կից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել իմքի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեությունը շարունակելու դադարեցմանը:

- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- պլանավորում և իրականացնում ենք խմբի աուդիտը խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ բիզնես միավորների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ ձեռք բերելու համար՝ որպես հիմք խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի նպատակով իրականացվող աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, ղեկավարման և ստուգման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի համապատասխան պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է այս աուդիտորական եզրակացությունը, Դավիթ Շամշյանն է:

Դավիթ Շամշյան
Աուդիտորական առաջադրանքի
ղեկավար

Իրինա Գևորգյան
«ԶԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ-ի
տնօրեն, Ղեկավար գործընկեր

«ԶԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ
30 ապրիլի 2026թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	Ծնթզ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	12	44,212,895	42,577,981
Ներդրումային գույք	13	1,027,936	1,050,228
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	14	171,674	183,110
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար		70	528,058
Այլ ակտիվներ		10,465	11,766
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		45,423,040	44,351,143
Պաշարներ	15	11,518,628	9,722,597
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	18	-	2,039,067
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ		97,886	104,682
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	16	9,360,926	8,786,787
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների	17	416,361	3,887,774
Ընթացիկ ակտիվներ		21,393,801	24,540,907
Ընդամենը ակտիվներ		66,816,841	68,892,050
Սեփական կապիտալ	19		
Բաժնետիրական կապիտալ		10,697,053	10,697,053
Զբաղիված շահույթ		21,943,823	20,519,235
Ընդամենը սեփական կապիտալ		32,640,876	31,216,288
Պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	21	2,853,986	4,441,555
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	3,684,338	3,741,956
Թողարկված պարտատոմսեր	23	22,707,379	22,952,716
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր		260,922	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14	158,717	163,125
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		29,665,342	31,299,352
Վարկեր և փոխառություններ	21	2,257,987	4,612,295
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	2,125,457	1,636,207
Թողարկված պարտատոմսեր	23	99,579	100,308
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14	27,600	27,600
Ընթացիկ պարտավորություններ		4,510,623	6,376,410
Ընդամենը պարտավորություններ		34,175,965	37,675,762
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		66,816,841	68,892,050

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն 2025թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2025թ.	2024թ.
Հասույթ	5	22,578,332	22,486,078
Վանառքի ինքնարժեք	6	(17,760,578)	(17,044,799)
Համախառն շահույթ		4,817,754	5,441,279
Այլ եկամուտ	7	348,530	288,697
Իրացման ծախսեր		(175,771)	(82,915)
Վարչական ծախսեր	8	(768,938)	(723,160)
Այլ ծախսեր	9	(152,333)	(225,066)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		4,069,242	4,698,835
Ֆինանսական եկամուտ	10	1,052,347	971,385
Ֆինանսական ծախսեր	10	(3,304,147)	(3,134,876)
Չուտ ֆինանսական ծախսեր		(2,251,800)	(2,163,491)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		1,817,442	2,535,344
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(178,898)	(367,280)
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,638,544	2,168,064

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (ՀՀ դրամ)

19 (զ)	26	34
--------	----	----

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2026թ. ապրիլի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

 Հրաչյա Մուրադյան
 Տնօրեն

 Կարինե Մանվելյան
 Ֆինանսական տնօրեն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 46-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
համախմբված հաշվետվություն 2025թ. համար**

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	9,753,195	18,898,626	28,651,821
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	2,168,064	2,168,064
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	2,168,064	2,168,064
Գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ			
Զբաղիված շահույթի վերագրում բաժնետիրական կապիտալին (Ծնթգ. 19)	943,858	(943,858)	-
Այլ ներդրում (Ծնթգ. 23)	-	396,403	396,403
Ընդամենը գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ	943,858	(547,455)	396,403
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,697,053	20,519,235	31,216,288
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,697,053	20,519,235	31,216,288
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	1,638,544	1,638,544
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	1,638,544	1,638,544
Գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ			
Այլ ներդրում (Ծնթգ. 19(դ))	-	(213,956)	(213,956)
Ընդամենը գործառնություններ Խմբի սեփականատերերի հետ	-	(213,956)	(213,956)
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,697,053	21,943,823	32,640,876

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2025թ. համար

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հաճախորդներից ստացված գումարներ	26,607,787	27,835,686
Աշխատակիցներին վճարված գումարներ	(2,050,203)	(1,460,208)
Մատակարարներին վճարված գումարներ	(16,275,440)	(12,888,483)
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	(3,562,152)	(3,624,769)
Այլ վճարումներ	(30,730)	(43,520)
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից՝ մինչև շահութահարկի և տոկոսների վճարումը	4,689,262	9,818,706
Վճարված տոկոսներ	(2,807,017)	(2,232,218)
Ստացված տոկոսներ	152,781	190,000
Վճարված շահութահարկ	(182,754)	(734,711)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	1,852,272	7,041,777
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(3,529,093)	(6,437,953)
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների օտարում/(ձեռքբերում)	1,992,612	(2,004,584)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(1,536,481)	(8,442,537)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	1,355,829	9,568,897
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(5,125,295)	(8,999,357)
Մուտքեր թողարկված պարտատոմսերից	-	20,919,600
Թողարկված պարտատոմսերի մարում	-	(18,865,362)
Վարձակալության վճարումներ	(4,408)	(3,853)
Ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված)/ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(3,773,874)	2,619,925
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(3,458,083)	1,219,165
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հունվարի 1-ի դրությամբ	3,887,774	2,690,656
Արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(13,330)	(22,047)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	416,361	3,887,774

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու ընկերություն	11	19. Կապիտալ և պահուստներ	25
2. Պատրաստման հիմունքներ	13	20. Կապիտալի կառավարում	26
3. Փունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	13	21. Վարկեր և փոխառություններ	26
4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	13	22. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	28
5. Հասույթ	14	23. Թողարկված պարտատոմսեր	28
6. Վանառքի ինքնարժեք	16	24. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	29
7. Այլ եկամուտ	17	25. Հանձնառություններ	35
8. Վարչական ծախսեր	17	26. Պայմանական դեպքեր	36
9. Այլ ծախսեր	18	27. Կապակցված կողմեր	37
10. Չուտ ֆինանսական ծախսեր	18	28. Չափման հիմունքներ	38
11. Ծահույթահարկ	19	29. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր	38
12. Հիմնական միջոցներ	21	30. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	45
13. Ներդրումային գույք	22		
14. Վարձակալություն	23		
15. Պաշարներ	24		
16. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	24		
17. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25		
18. Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	25		

1. Հաշվետու ընկերություն

(ա) Կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար «ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի («Ընկերություն») և վերջինիս դուստր ընկերության (միասին՝ «Խումբ») համար:

«ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ն («Ընկերություն») Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված բաց բաժնետիրական ընկերություն է: Ընկերությունը հիմնադրվել է «Հայծուլ» ՓԲԸ-ի (նախկինում՝ «Ավտոճուլ» պետական ձեռնարկության) սեփականաշնորհման արդյունքում՝ որպես բաց բաժնետիրական ընկերություն 1998թ. սեպտեմբերի 4-ին:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան փող. 2:

Ընկերությունն առաջին անգամ վարկանիշ է ստացել «S&P Global Ratings» վարկանիշային գործակալությունից 2023թ-ին: Վերջին վարկանիշը՝ B-՝ բացասական հեռանկարով, հաստատվել է 2025 թվականի մայիսի 28-ին: Վարկանիշը հետ է կանչվել թողարկողի դիմումի հիման վրա 2026 թվականի ապրիլի 10-ին:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության շրջանառության մեջ գտնվող ընդհանուր բաժնետոմսերի ավելի քան 3%-ն ուղղակիորեն պատկանում էր հետևյալ բաժնետերերին:

Մասնակցության %-ը առ 31 դեկտեմբերի	2025թ.	2024թ.
«Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»	49.35%	49.35%
Միխայիլ Հարությունյան	16.53%	16.53%
Տիգրան Հարությունյան	16.53%	16.53%
Վահան Հարությունյան	16.30%	16.30%

Մյուս բաժնետերերին անհատապես պատկանում է բաժնետոմսերի 3%-ից պակաս մասնաբաժին:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»-ի հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի վերջնական հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Խմբի հիմնական գործունեությունը Չարենցավանում գտնվող գործարանում ամրանների և մետաղական գնդերի արտադրությունն է և իրացումն է: Խմբի արտադրանքը վաճառվում է Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում:

Ստորև ներկայացված է համախմբված դուստր ընկերությունը:

Դուստր ընկերություն	Գրանցման երկիր	2025թ.	2024թ.
		Սեփականության իրավունք/ Չայնի իրավունք	Սեփականության իրավունք/ Չայնի իրավունք
«ԱՄԿԵ Թերեյր» ՍՊԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	100%	100%

Դուստր ընկերության հիմնական գործունեությունը «ԱՄԿԵ Գրուպ» ԲԲԸ-ի կողմից թողարկված պարտատոմսերի առքն ու վաճառքն է:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն դրանց պահանջները կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա լինել հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեյջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեյջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել են անորոշությունը գործարար միջավայրում: 2025թ. օգոստոսին Հայաստանը և Ադրբեյջանը ստորագրեցին համատեղ հռչակագիր, որով արտահայտեցին երկկողմ հարաբերությունները կարգավորելու փոխադարձ մտադրություն և հանձնառություններ ուղղված լարվածության նվազեցմանը, սահմանազատման շուրջ քննարկումների առաջխաղացմանը և տարածաշրջանում կայունության խթանմանը: Այնուամենայնիվ, հռչակագրի գործնական իրականացումը և երկարաժամկետ ազդեցությունը տնտեսական գործունեության վրա մնում են անորոշ:

Միաժամանակ, 2026թ. ընթացքում աշխարհաքաղաքական լարվածությունը զգալիորեն սրվել է Մերձավոր Արևելքում ռազմական գործողություններից, այդ թվում՝ Իրանի մասնակցությամբ զարգացումներից հետո: Այս իրադարձությունները մեծացրել են անորոշությունը համաշխարհային ֆինանսական շուկաներում, խաթարել են մատակարարման շղթաները և նպաստել են էներգակիրների գների տատանողականությանը: Խումբը շարունակում է գնահատել այդ զարգացումների հնարավոր ազդեցությունը:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության հավաստում

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը Ընկերության և Խմբի յուրաքանչյուր համախմբված կազմակերպության ֆունկցիոնալ և այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում գնահատումները վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա այդ փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք էական ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է Ծանոթագրություն 29(գ)(iii)-ում՝ հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների մասով, և Ծանոթագրություն 24(գ)(iii)-ում՝ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Խումբը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- *1-ին մակարդակ.* նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտվող):
- *2-րդ մակարդակ.* 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- *3-րդ մակարդակ.* ակտիվի կամ պարտավորության ելակետային տվյալները, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն որպես մեկ ամբողջություն դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղափոխումները Խումբը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը: Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

5. Հասույթ

(ա) Հասույթի ուղղություններ

Խումբը հասույթը հիմնականում ստանում է ամրանների և մետաղական գնդերի վաճառքից:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Ապրանքների վաճառք	22,578,332	22,486,078
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	22,578,332	22,486,078

(բ) Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի մանրամասնեցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ հիմնական աշխարհագրական շուկաների, հիմնական արտադրատեսակների և հասույթի ճանաչման ժամկետների 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	Հանքարդյունա- բերական ընկերություններ	Ծինարարական ընկերություններ	Այլ ոլորտների ընկերություններ	Ընդամենը
Հիմնական աշխարհագրական շուկա	2,719,875	19,354,896	503,561	22,578,332
Հայաստանի Հանրապետություն	-	-	-	-
	2,719,875	19,354,896	503,561	22,578,332
Հիմնական արտադրատեսակներ				
Ամրաններ	-	19,353,512	37,996	19,391,508
Մետաղական գնդեր	2,719,875	1,384	7,845	2,729,104
Նախապատրաստվածքներ	-	-	223,426	223,426
Ջեռուցման մարտկոցներ	-	-	234,294	234,294
	2,719,875	19,354,896	503,561	22,578,332
Հասույթի ճանաչման ժամկետներ				
Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված արտադրանք	2,719,875	19,354,896	503,561	22,578,332
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	2,719,875	19,354,896	503,561	22,578,332

Ստորև բերվող աղյուսակներում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ հիմնական աշխարհագրական շուկաների, հիմնական արտադրատեսակների և հասույթի ճանաչման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	Հանքարդյունա- բերական ընկերություններ	Ծինարարական ընկերություններ	Այլ ոլորտների ընկերություններ	Ընդամենը
Հիմնական աշխարհագրական շուկան	1,411,807	20,866,400	207,871	22,486,078
Հայաստանի Հանրապետություն	-	-	-	-
	1,411,807	20,866,400	207,871	22,486,078
Հիմնական արտադրատեսակներ/ ծառայություններ				
Ամրաններ	-	20,866,054	26,725	20,892,779
Մետաղական գնդեր	1,411,807	346	-	1,412,153
Նախապատրաստվածքներ	-	-	181,146	181,146
	1,411,807	20,866,400	207,871	22,486,078
Հասույթի ճանաչման ժամկետներ				
Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված արտադրանք	1,411,807	20,866,400	207,871	22,486,078
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	1,411,807	20,866,400	207,871	22,486,078

(գ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով պարտավորությունների վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
«Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի» կազմում ներառված դեբիտորական պարտքեր	16	7,687,309	6,723,710

Պայմանագրի գծով պարտավորությունները վերաբերում են հաճախորդներից ստացված կանխավճարներին: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պայմանագրի գծով պարտավորություններ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 84,000 հազար դրամ):

(դ) Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է հաճախորդի հետ պայմանագրում սահմանված հատուցման հիման վրա: Խումբը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ հսկողությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի կատարման պարտականությունների բնույթի և կատարման ժամկետների, այդ թվում՝ վճարման նշանակալի պայմանների և հասույթի ճանաչման համապատասխան քաղաքականության վերաբերյալ:

Արտադրանքի/ ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ՝ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչման քաղաքականություն
Ամրանների, մետաղական գնդերի նախապատրաստ- վածքների մետաղական մարտկոցների վաճառք	Հաճախորդներն ապրանքների նկատմամբ հսկողությունը ստանում են, երբ ապրանքներն առաքվում են նշված վայր կամ ուղարկվում են Խմբի պահեստից՝ առուվաճառքի պայմանագրերի համաձայն: Հաշիվները դուրս են գրվում ժամանակի որոշակի պահին: Հաշիվները սովորաբար ենթակա են վճարման երկու ամսվա ընթացքում: Ապրանքների համար գեղչեր, կուտակային միավորներ կամ գումարի վերադարձ չեն առաջարկվում:	Հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքներն առաքվում են նշված վայր կամ ուղարկվում են նշված վայրից՝ պայմանագրի համաձայն:

6. Վաճառքի ինքնարժեք

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Նյութեր	10,169,662	10,358,817
Կոմունալ ծառայություններ	3,015,396	2,910,532
Աշխատավարձ	2,435,103	1,952,826
Մաշվածություն	1,986,199	1,633,230
Այլ	154,218	189,394
	17,760,578	17,044,799

Ծախսերն ըստ բնույթի

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի պաշարների փոփոխություններ	(1,942,592)	1,885,787
Նյութեր	11,281,986	9,211,560
Աշխատավարձ	3,142,642	2,162,161
Կոմունալ ծառայություններ	3,404,167	2,642,119
Մաշվածություն	2,274,484	1,653,293
Ապահովագրության և բանկային ծառայությունների վճարներ	96,593	103,573
Մասնագիտական ծառայություններ	69,262	48,484
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	22,921	19,317
Անվտանգության ծառայություն	7,200	7,200
Տրված կանխավճարների դուրսգրում	2,305	1,780
Այլ ծախսեր	569,614	257,751
	18,928,582	17,993,025

7. Այլ եկամուտ

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Գործառնական վարձակալություն	186,155	179,752
Թողարկված պարտատոմսերի աջակցության ծրագիր	75,000	-
Արտադրված էլեկտրաէներգիայի վաճառք	54,207	-
Ակցիային հարկի վերադարձ	8,224	28,451
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	2,633	7,013
Ապահովագրական հատուցում	2,224	21,201
Փոխադրման ծառայություններ	2,140	1,325
Այլ	17,947	50,955
	348,530	288,697

8. Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Աշխատավարձ*	441,196	425,614
Ապահովագրության և բանկային ծառայությունների վճարներ	96,593	103,573
Գրասենյակային և կոմունալ ծառայություններ	58,957	53,933
Մասնագիտական ծառայություններ	53,262	32,484
Մաշվածություն	40,407	39,753
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	22,921	19,317
Աուդիտորական ծառայությունների արժեքը	16,000	16,000
Անվտանգության ծառայություն	7,200	7,200
Այլ	32,402	25,286
	768,938	723,160

* 2025թ-ին աշխատակիցների հատուցումների ընդհանուր գումարը կազմել է 3,159,402 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 2,711,501 հազար դրամ):

9. Այլ ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Արձակուրդի պահուստ	67,183	-
Նվիրատվություններ	36,380	8,965
Մաշվածություն	35,361	4,748
Ապրանքների դուրսգրում	2,802	17,828
Տույժեր և տուգանքներ	2,366	65
Տրված կանխավճարների դուրսգրում	2,305	1,780
Պարապուրդի ընթացքում հաշվարկված մաշվածություն*	-	156,445
Էլեկտրաէներգիայի վաճառքի ծախսեր	-	26,109
Other	5,936	9,126
	152,333	225,066

* Գործարանում տեղի ունեցած տեխնիկական վթարի պատճառով արտադրությունը մասամբ դադարեցվել էր 2024թ. ապրիլից մինչև օգոստոս: Պարապուրդի ընթացքում հաշվարկված համապատասխան մաշվածությունը հաշվառվել է այլ ծախսերում: 2025 թվականին արտադրության դադարեցում չի տեղի ունեցել:

10. Չուտ ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	78	127
Սուբսիդավորված վարկի տոկոսային եկամուտ	441,395	592,749
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ – տոկոսային եկամուտ	163,035	187,889
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	447,839	154,026
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ – իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	36,594
Ֆինանսական եկամուտ	1,052,347	971,385
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ – տոկոսային ծախս	(3,224,246)	(3,111,129)
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով	(23,192)	(23,747)
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից	(56,709)	-
Ֆինանսական ծախսեր	(3,304,147)	(3,134,876)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գուտ ֆինանսական ծախսեր	(2,251,800)	(2,163,491)

11. Շահութահարկ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար գործող 18% դրույքաչափով (2024թ-ին՝ 18%):

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	189,550	359,294
	189,550	359,294
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և մարում	(10,652)	7,986
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	178,898	367,280

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում

	2025թ.		2024թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Շահույթը մինչև հարկումը	1,817,442	100%	2,535,344	100%
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	310,168	18%	456,362	18%
Հարկային արտոնություն*	(81,379)	(4)%	(153,078)	(6)%
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր	(49,891)	(3)%	63,996	3%
	178,898	10%	367,280	15%

* ՀՀ կառավարության 2022թ. ապրիլի 15-ի N 498-Ա որոշմամբ Ընկերության համար նախատեսվել է հարկային արտոնությունների ծրագիր, համաձայն որի հաստատվել է Ընկերության բիզնես պլանը (պլան) և սկսած պլանի մեկնարկի ամսաթվից՝ 2022թ. ապրիլի 30-ից և դրան հաջորդող հինգ հարկային տարիների ընթացքում, պլանի շրջանակում ընդունված նոր աշխատակիցների աշխատավարձերը և դրանց հավասարեցված գումարները նվազեցվում են շահութահարկի գումարից 100%-ով, բայց ոչ ավելի քան Խմբի շահութահարկի 30%-ի չափով:

(բ) Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31	31	31	31	31	31
	դեկտեմբերի 2025թ.	դեկտեմբերի 2024թ.	դեկտեմբերի 2025թ.	դեկտեմբերի 2024թ.	դեկտեմբերի 2025թ.	դեկտեմբերի 2024թ.
Հիմնական միջոցներ	3,784,137	-	-	3,780,231	3,784,137	3,780,231
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	6,587	-	6,587
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	30,901	-	-	-	30,901	-
Պաշարներ	11,742	-	-	13,007	11,742	13,007
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	(30,993)	(22,970)	-	(22,970)	(30,993)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	(33,537)	-	(33,537)	-
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	-	-	(46,966)	-	(46,966)	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	(26,876)	(38,969)	-	(38,969)	(26,876)
Զուտ հարկային (ակտիվներ)/ պարտավորություններ	3,826,780	(57,869)	(142,442)	3,799,825	3,684,338	3,741,956

(գ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Հազ. դրամ	2025թ.			2024թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ ներդրում (Ծնթգ. 19(դ))	3,029,184	(605,837)	2,423,347	-	-	-
	3,029,184	(605,837)	2,423,347	-	-	-

12. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Ծնեքեր, շինություններ և կառույցներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,890,626	23,021,065	6,007,200	441,394	5,275,791	46,636,076
Ավելացումներ	431,254	1,008,711	409,435	407,994	3,220,534	5,477,928
Տեղափոխումներ		1,034,062		(309,481)	(724,581)	-
Օտարումներ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,321,880	25,063,838	6,416,635	539,907	7,771,744	52,114,004
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ						
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	12,321,880	25,063,838	6,416,635	539,907	7,771,744	52,114,004
Ավելացումներ	177,436	1,866,632	235,897	239,422	1,422,171	3,941,558
Տեղափոխումներ	2,143,060	4,746,921	-	(1,944)	(6,888,037)	-
Օտարումներ	-	(5,986)	-	-	-	(5,986)
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,642,376	31,671,405	6,652,532	777,385	2,305,878	56,049,576
Մաշվածություն						
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(1,472,397)	(5,578,852)	(561,838)	(72,394)	-	(7,685,481)
Տարվա մաշվածություն	(339,324)	(1,106,331)	(364,551)	(40,336)	-	(1,850,542)
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1,811,721)	(6,685,183)	(926,389)	(112,730)	-	(9,536,023)
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(1,811,721)	(6,685,183)	(926,389)	(112,730)	-	(9,536,023)
Տարվա մաշվածություն	(363,663)	(1,469,516)	(405,095)	(65,087)	-	(2,303,361)
Օտարումներ	-	2,703	-	-	-	2,703
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(2,175,384)	(8,151,996)	(1,331,484)	(177,817)	-	(11,836,681)
Հաշվեկշռային արժեք						
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,418,229	17,442,213	5,445,362	369,000	5,275,791	38,950,595
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,510,159	18,378,655	5,490,246	427,177	7,771,744	42,577,981
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,466,992	23,519,409	5,321,048	599,568	2,305,878	44,212,895

1,986,199 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2024թ-ին՝ 1,633,230 հազար դրամ) հաշվառվել է վաճառքի ինքնարժեքի կազմում, 40,407 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2024թ-ին՝ 39,753 հազար դրամ)՝ վարչական ծախսերի կազմում և 35,361 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2024թ-ին 161,193 հազար դրամ)՝ այլ ծախսերի կազմում: 241,394 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2024թ-ին՝ 16,366 հազար դրամ) կապիտալացվել է:

Գրավադրված հիմնական միջոցներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 23,827,586 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,398,902 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները գրավադրված են բանկային վարկի դիմաց (Ծանոթագրություն 19(ա)):

13. Ներդրումային գույք

(ա) Հաշվեկշռային արժեքի համադրում

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,050,228	1,072,520
Տարվա մաշվածություն	(22,292)	(22,292)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,027,936	1,050,228

Ներդրումային գույքը վարձակալության է հանձնված կապակցված կողմին անորոշ ժամկետով:

(բ) Համախառն հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված մաշվածություն

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,117,043	1,117,043
Կուտակված մաշվածություն	(89,107)	(66,815)
Հաշվեկշռային արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,027,936	1,050,228

(գ) Իրական արժեքի չափում

(i) Իրական արժեքի հիերարխիա

Ղեկավարությունը չի ներգրավել արտաքին գնահատողի ներդրումային գույքի գնահատման համար 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ղեկավարության գնահատմամբ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներդրումային գույքի իրական արժեքը կազմում է 1,629,516 հազար դրամ:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը չափելու համար կիրառվել են ստորև ներկայացված գնահատման մեթոդը և նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալները:

- Ծուկայական համեմատական մոտեցում. Ծուկայական համեմատական մոտեցման համաձայն՝ գույքի իրական արժեքը գնահատվում է համադրելի գործարքների հիման վրա: Հիմնական ենթադրությունները վերաբերում են որպես համեմատական միավորներ օգտագործվող շենքերի վիճակին, որակին և գտնվելու վայրին: Ծուկայական համեմատական մոտեցումը հիմնված է փոխարինման սկզբունքի վրա, որի համաձայն պոտենցիալ գնորդը չի վճարի ավելի շատ գումար գույքի համար, քան այն գումարը, որով նա կարող է գնել համադրելի փոխարինող գույք:

Ստորև ներկայացված են մոտեցման նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին.

- Գտնվելու վայրը՝ -20%-ից +20%,
- Չափը՝ -30%-ից +25%,
- Ներքին/արտաքին վիճակը և վերանորոգումը՝ 70 հազար – 100 հազար դրամ մեկ քառ.մ. համար:

14. Վարձակալություն

(ա) Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Ընկերությունը վարձակալում է շենք արևային համակարգի համար: Ղեկավարության գնահատմամբ վարձակալության պայմանագիրն ուժի մեջ կլինի մինչև 2040թ. դեկտեմբերի 31-ը, որը մոտավորապես համապատասխանում է արևային վահանակների օգտակար ծառայության ժամկետին:

(i) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Տարեկան գրի դրությամբ	-	-
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	183,110	194,578
Տարվա մաշվածության գումար	(11,436)	(11,468)
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	171,674	183,110

(ii) Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում. վարձակալության գծով պարտավորություններ

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	190,725	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների դիմաց վճարումներ. հիմնական մաս	(4,408)	(3,853)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(4,408)	(3,853)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ		194,578
Տոկոսային ծախս	23,192	23,747
Վճարված տոկոսներ*	(23,192)	(23,747)
	-	194,578
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	186,317	190,725

* Ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարված վարձավճարներն առաջնահերթ ուղղվում են հաշվեգրված տոկոսների վճարմանը: Եթե վարձավճարները գերազանցում են հաշվեգրված տոկոսները, ապա վճարումների ավելցուկային գումարն ուղղվում է հիմնական գումարի վճարմանը:

(iii) Ծախյալում կամ վնասումն նախազված գումարներ

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Վարձակալությունը՝ համաձայն ՖՀՄՍ 16		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների տոկոսային ծախս	23,192	23,747
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	11,436	11,468

(iv) **Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում նախատեսված գումարներ**

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Վարձակալության գծով պարտավորության հիմնական մասի դիմաց վճարումներ	4,408	3,853
Վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային մասի դիմաց վճարումներ	23,192	23,747
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	27,600	27,600

15. Պաշարներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հումք	6,280,852	6,869,257
Պահեստամասեր	834,386	1,132,783
Անավարտ արտադրություն	2,884,412	979,607
Պատրաստի արտադրանք	499,384	461,597
Վառելիք և սպառողական նյութեր	158,109	82,405
Հումքը ճանապարհին	65,233	111,326
Այլ	796,252	85,622
	11,518,628	9,722,597

16. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	7,687,309	6,723,710
Այլ դեբիտորական պարտքեր	27,827	29,110
Առևտրական դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գծով պահուստ	(42,694)	(38,767)
Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի դատում ներառված առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	7,672,442	6,714,053
Ստացվելիք հարկեր	5,138	16,923
Տրված կանխավճարներ	1,683,346	2,055,811
Ընդամենը առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	9,360,926	8,786,787

Պարտքային և արժույթային ռիսկերին Խմբի ենթարկվածության և առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում:

17. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Կանխիկը դրամարկղում	27,335	23,443
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	389,026	3,864,331
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում	416,361	3,887,774

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդները դասվում են 1-ին փուլ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստն էական գումար չի կազմել 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Տոկոսադրույքային ռիսկին Խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 24-ում:

18. Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ոչ ընթացիկ		
Ba2 վարկանիշով հայկական բանկի կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	2,039,067

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերի համար գործում է 9.5% տոկոսադրույք և արժեթղթերը պահվում են առք ու վաճառքի նպատակով:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

19. Կապիտալ և պահուստներ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 62,923,840 սովորական բաժնետոմսից՝ 170 դրամ անվանական արժեքով (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 62,923,840 բաժնետոմսից՝ 170 դրամ անվանական արժեքով):

Բոլոր սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն ունեն հավասար իրավունքներ Խմբի մնացորդային ակտիվների նկատմամբ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետոմսերի 98.7%-ը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 98.7%) գրավադրված է բանկային վարկի դիմաց (Ծանոթագրություն 21(ա)):

2024թ. ընթացքում բաժնետիրական կապիտալն ավելացել է չբաշխված շահույթից տեղի ունեցած տեղափոխման միջոցով: Բաժնետոմսերի քանակը չի փոխվել, փոխարենը ավելացել է սովորական բաժնետոմսերի անվանական արժեքը:

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Ծահաբաժիններ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Իմբի բաշխման ենթակա պահուստները որոշվում են Իմբի ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն պատրաստված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա: 2025թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2024թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել):

(գ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող 1,544,258 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 2,168,064 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քանակի՝ 62,923,840 (2024թ-ին՝ 62,923,840) հիման վրա: Խումբը չունի նուրբացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

(դ) Բաշխումներ և ներդրումներ

2025թ-ին ճանաչվել է 213,956 հազար դրամի չափով կապիտալի բաշխում (առանց հետաձգված հարկի) կապակցված կողմերի կողմից ստացված բանկային վարկերի համար տրամադրված երաշխավորությունների սկզբնական ճանաչման արդյունքում:

20. Կապիտալի կառավարում

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն դեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Իմբի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար՝ դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Իմբի հասույթի և շահույթի շարունակական հսկողության, հիմնականում Իմբի գործառնական գործունեությունից ստացվող դրամական հոսքերի հաշվին ֆինանսավորվող երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերի և վարկերի ու փոխառությունների միջոցով: Ձեռնարկելով այս քայլերը Խումբը նպատակ ունի կայունացնել շահույթի անը:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Իմբի մոտեցումը չի փոխվել:

Իմբի կապիտալի նկատմամբ կիրառելի չեն արտաքին կարգավորող մարմինների պահանջներ:

21. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող Իմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների վերաբերյալ: Տոկոսադրույքային, արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Իմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	2,853,986	4,441,555
	2,853,986	4,441,555
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	2,257,987	4,612,295
	2,257,987	4,612,295
Ընդամենը տոկոսակիր պարտավորություններ	5,111,973	9,053,850

(ա) Պայմանները և մարման ժամանակացույցը

Չմարված վարկերի և փոխառությունների պայմանները հետևյալն են.

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույթ*	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.00%	2026	572,808	572,808	485,124	485,124
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.00%	2025	-	-	1,719,177	1,719,177
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.00%	2025	-	-	341,932	341,932
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.25%	2025	-	-	474,329	474,329
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	7.25%	2029	2,401,526	2,401,526	3,086,305	3,086,305
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.75%	2027	421,028	421,028	735,627	735,627
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	11.00%	2027	584,370	584,370	854,080	854,080
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	12.50%	2027	623,563	623,563	601,630	601,630
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	8.00%	2027	508,678	508,678	755,646	755,646
Ընդամենը տոկոսակիր պարտավորություններ				5,111,973	5,111,973	9,053,850	9,053,850

* Գրավով ապահովված բանկային վարկերի անվանական տոկոսադրույթները մոտավորապես հավասար են շուկայական տոկոսադրույթներին:

Բանկային վարկերի դիմաց գրավադրված են.

- 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 23,827,586 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,398,902 հազար դրամ) (Ծանոթագրություն 12),
- 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետոմսերի 98.7%-ը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 98.7%) (Ծանոթագրություն 19(ա)):

(բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Պարտավորություններ	
	Վարկեր և փոխառություններ	
	2025թ.	2024թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	9,053,850	8,576,844
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	1,355,829	9,568,897
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(5,125,295)	(8,999,357)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	(3,769,466)	569,540
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ	(169,931)	(92,140)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	735,144	887,166
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(296,229)	(294,811)
Մուբսիդավորված վարկի տոկոս	(441,395)	(592,749)
Ընդամենը պարտավորությունների հետ կապված այլ փոփոխություններ	(2,480)	(394)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,111,973	9,053,850

22. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	1,412,184	800,821
Աշխատավարձ	174,171	183,007
Ընդամենը ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր ընթացիկ առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի կազմում	1,586,355	983,828
Վճարվելիք այլ հարկեր	322,607	419,067
Արձակուրդի պահուստ	216,495	149,312
Ստացված կանխավճարներ	-	84,000
Ընդամենը առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,125,457	1,636,207

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում:

23. Թողարկված պարտատոմսեր

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	Մարման ամսաթիվ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	12%	11.06.2031	1,562,205	1,562,205
Թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	ԱՄՆ դոլար	7%	11.06.2031	436,648	454,051
Թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	12%	16.09.2034	15,070,074	15,070,034
Թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	ԱՄՆ դոլար	8%	16.09.2034	5,738,031	5,966,734
				22,806,958	23,053,024

2021թ. հունիսի 11-ին Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել էր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտքային արժեթղթեր՝ համապատասխանաբար 15,000 միլիոն ՀՀ դրամ և 15 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով: 2024թ. ընթացքում 13,448 միլիոն ՀՀ դրամ և 14.9 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսերը մարվել էին ժամկետից շուտ:

2024թ. սեպտեմբերի 16-ին Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել էր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտքային արժեթղթեր՝ համապատասխանաբար 15,000 միլիոն ՀՀ դրամ և 15 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով: ՀՀ դրամով արտահայտված պարտքային արժեթղթերի մոտ 18%-ը (2024թ-ին՝ 18%) և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտքային արժեթղթերի 14%-ը (2024թ-ին՝ 16%) պահվում են բաժնետերերի, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպությունների կողմից: 2025թ. ընթացքում դուստր ընկերությունը պարտատոմսեր չի վաճառել (2024թ-ին դուստր ընկերությունը պարտատոմսեր չէր վաճառել):

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	23,053,024	21,196,817
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Մուտքեր թողարկված պարտատոմսերի վաճառքից	-	20,919,600
Թողարկված պարտատոմսերի մարում	-	(18,865,362)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	-	2,054,238
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ	(247,572)	(111,180)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	2,489,102	2,223,212
Վճարված տոկոսներ	(2,487,596)	(1,913,660)
Այլ փոփոխություն*	-	(396,403)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,806,958	23,053,024

* Խումբն ուներ բաժնետերերին վճարվելիք՝ նախկինում թողարկված պարտատոմսերի գծով հաշվեգրված և չվճարված տոկոսներ: Տարվա ընթացքում բաժնետերերը զիջել են տոկոսագումարները, և Խումբը զիջված գումարները ճանաչել է որպես ներդրում սեփական կապիտալում:

24. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգումներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

(բ) Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Տեսակը	Գնահատման մեթոդ	Նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ
Վարկեր և փոխառություններ	Չեղչված դրամական հոսքերի մեթոդ	Կիրառելի չեն
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ*	Չեղչված դրամական հոսքերի մեթոդ	Կիրառելի չեն

* Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են գրավով ապահովված բանկային վարկերը, թողարկված պարտատոմսերը, ֆինանսական երաշխավորությունները և առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(գ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Խումբը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ (Ծանոթագրություն 24(գ)(ii)),
- իրացվելիության ռիսկ (Ծանոթագրություն 24(գ)(iii)),
- շուկայական ռիսկ (Ծանոթագրություն 24(գ)(iv)):

(i) Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման և հսկողության համար:

Խմբի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Խմբի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Խումբը նպատակ ունի ստեղծել հսկողության կանոնակարգված և գործող համակարգ, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(ii) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի հետ կապված:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	Հաշվեկշռային արժեք	
		2025թ.	2024թ.
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	16	7,672,442	6,714,053
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17	389,026	3,864,331
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	18	-	2,039,067
		8,061,468	12,617,451

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին Խմբի ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր հաճախորդի բնութագրերից: Այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը դիտարկում է նաև գործոնները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ իր հաճախորդների բազայի պարտքային ռիսկի վրա, այդ թվում՝ այն ոլորտին և երկրին բնորոշ պարտագանցման ռիսկը, որտեղ իրենց գործունեությունն են իրականացնում հաճախորդները: Հասույթի կենտրոնացման մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 5-ում:

Խմբում չի գործում հաճախորդների հետ կապված պարտքային ռիսկը կարգավորող հատուկ քաղաքականություն, այնուամենայնիվ, Խմբի հասույթի մոտ 99%-ը վերագրելի է վեց խոշոր հաճախորդների հետ իրականացվող վաճառքի գործարքներին, որոնցից մեկը կապակցված կողմ է (2024թ-ին՝ երեք հաճախորդների հետ իրականացվող վաճառքի գործարքներին, որոնցից մեկը կապակցված կողմ էր): Նախկինում Խումբը վնաս չի կրել այդ հաճախորդների հետ գործարքներից, դրանցից ոչ մեկի մնացորդները դուրս գրված չեն կամ պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Խմբի հաճախորդների ավելի քան 90%-ը Խմբի հետ համագործակցում է ավելի քան չորս տարի:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային ռիսկին իր ենթարկվածությունը սահմանափակելու համար Խումբը հաճախորդների համար պարտքի վճարման առավելագույն ժամկետ է սահմանել մինչև երկու ամիսը:

Խումբը չի պահանջում գրավ առևտրական դեբիտորական պարտքերի համար:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենախոշոր հաճախորդի (մեծածախ առևտրով զբաղվող տեղական ընկերություն, որի վարկանիշը դեկավարության գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B3 վարկանիշին՝ հիմնվելով այդ ընկերություն գործունեության երկրի վարկանիշի վրա) դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր 7,134,702 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6,437,416 հազար դրամ):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատում հաճախորդների համար

Խումբը պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ այն տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են կորստի ռիսկը կանխատեսելու համար (որոնք ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալով՝ արտաքին վարկանիշեր, աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվություններ, կառավարչական հաշվետվություններ, դրամական հոսքերի կանխատեսումներ և հաճախորդի մասին մամուլում հրատարակված տեղեկատվություն), և կիրառելով պարտքային որակի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանիշը սահմանվում է որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են պարտագանգման ռիսկի մասին և համընկնում են այնպիսի գործակալությունների արտաքին վարկանիշների հետ ինչպիսին «Moody's Investor Services»-ն է: Առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստները միշտ չափվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության, առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների և հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվների վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2025թ. հազ. դրամ	Կորստի միջին կշռված մակարդակ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկումից կորուստների գծով պահուստ	Պարտքային առումով արժեզրկված
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրի գծով ակտիվներ				
Ցածր ռիսկ	0.56%	7,687,309	(42,694)	Ոչ
		7,687,309	(42,694)	

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության, առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների և հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվների վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2024թ. հազ. դրամ	Կորստի միջին կշռված մակարդակ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկումից կորուստների գծով պահուստ	Պարտքային առումով արժեզրկված
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրի գծով ակտիվներ				
Ցածր ռիսկ	0.58%	6,723,710	(38,767)	Ոչ
		6,723,710	(38,767)	

Խումբը ցածր ռիսկը սահմանում է հետևյալ կերպ.

Ցածր ռիսկ. հաճախորդը մոտ ապագայում ունի պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու կայուն հնարավորություն, իսկ ավելի երկար ժամկետում տնտեսական և առևտրային պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունները քիչ հավանական է, որ նվազեցնեն պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու հաճախորդի կարողությունը:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններ

Ստորև ներկայացված են առևտրական դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունները տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	(38,767)	(39,388)
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(3,927)	621
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(42,694)	(38,767)

Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ուներ 389,026 հազար դրամ գումարով բանկային հաշիվների մնացորդներ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,864,331 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այդ ակտիվների հետ կապված:

Բանկային հաշիվների մնացորդները (ընթացիկ հաշիվները) պահվում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության Ba3 վարկանիշով խոշոր հայկական բանկերում, և Խումբը չի ակնկալում, որ բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

Խմբի գնահատմամբ բանկերում պահվող ընթացիկ հաշիվների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել հիմնականում վերջիններին կարճ ժամկետայնության պատճառով:

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ունի «Moody's» վարկանիշային գործակալության Ba3 վարկանիշով խոշոր հայկական բանկերի կողմից թողարկված իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և չի ակնկալում, որ բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ուներ 2,039,067 հազար դրամ մնացորդով իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ (2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի մնացորդ չկար), որն իրենից ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այդ ակտիվների հետ կապված:

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով պահանջները որպես կանոն գրավով ապահովված չեն:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Խումբը չի համարում, որ իր կողմից այլ կողմերի պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու նպատակով կնքված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերն ապահովագրության պայմանագրեր են և հաշվառվում է այդ պայմանագրերը ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն: Խմբի քաղաքականության համաձայն՝ ֆինանսական երաշխավորությունները տրամադրվում են միայն կապակցված կողմերի պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը երաշխավորություններ է տրամադրել որոշ բանկերին՝ իր մասնակցի հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններին տրված վարկերի հետ կապված (տես Ծանոթագրություն 25): Նշված կազմակերպության վարկանիշը դեկավարության գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B3 վարկանիշին՝ հիմնվելով այդ ընկերություն գործունեության երկրի վարկանիշի վրա:

Խմբի մոտեցումը ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար ակնկալվող վարկային կորուստների (ECL) գնահատման հարցում նույնն է, ինչ առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների դեպքում:

(iii) **Իրացվելիության ռիսկ**

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Խմբի մոտեցումն է ապահովել, որքանով հնարավոր է, բավարար իրացվելիություն սովորական և արտասովոր պայմաններում պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Խմբի համբավը վտանգելու:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների մինչև պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետները մնացած ժամանակահատվածները 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներկայացված են ընդհանուր և չզեղչված գումարները, որոնք ներառում են գնահատված տոկոսային վճարումները և չեն ներառում հաշվանցման պայմանագրերի ազդեցությունը:

31 դեկտեմբերի 2025թ.

հազ. դրամ Ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք		Ցպահանջ	Մինչև	2-12	1-2	2-5	Ավելի քան
	արժեք	Ընդամենը		2 ամիս	ամիս	տարի	տարի	5 տարի
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	5,111,973	7,165,254	-	422,448	2,202,356	2,182,796	2,357,654	-
Թողարկված պարտատոմսեր	22,806,958	43,641,472	-	317,706	2,061,412	2,483,219	7,456,459	31,322,676
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,586,355	1,586,355	-	1,586,355	-	-	-	-
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	260,922	1,883,918	1,883,918	-	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	186,317	441,600	-	4,600	23,000	25,300	85,100	303,600
	29,952,525	54,718,599	1,883,918	2,331,109	4,286,768	4,691,315	9,899,213	31,626,276

31 դեկտեմբերի 2024թ.

հազ. դրամ Ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք		Ցպահանջ	Մինչև	2-12	1-2	2-5	Ավելի քան
	արժեք	Ընդամենը		2 ամիս	ամիս	տարի	տարի	5 տարի
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	9,053,850	10,281,058	-	657,591	4,706,499	1,929,706	2,987,262	-
Թողարկված պարտատոմսեր	23,053,024	46,543,060	-	319,130	2,076,614	2,501,532	7,511,450	34,134,334
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	983,828	983,828	-	983,828	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	190,725	469,200	-	4,600	20,700	27,600	82,800	333,500
	33,281,427	58,277,146	-	1,965,149	6,803,813	4,458,838	10,581,512	34,467,834

Չի ակնկալվում, որ մարման ժամկետների վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ նշվածից նշանակալիորեն ավելի վաղ կամ նշվածներից նշանակալիորեն տարբեր գումարներով:

(iv) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը Խմբի եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է շուկայական գների, օրինակ՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտարեւոյուն:

Արժույթային ռիսկ

Խումբը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին այնքանով, որքանով արժույթը, որով արտահայտված են վաճառքի ու գնումների գործառնությունները և փոխառությունները, չի համապատասխանում Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթին: Այդ գործառնություններն հիմնականում իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է Խմբի ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 31 դեկտեմբերի 2025թ.	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,985	553,693
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	(451,932)	289,981
Վարկեր և փոխառություններ	(3,483,012)	(4,801,404)
Թողարկված պարտատոմսեր	(6,174,679)	(6,420,785)
Զուտ ենթարկվածություն	(10,105,638)	(10,378,515)

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

<< դրամով	Միջին փոխարժեք	Միջին փոխարժեք	Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2025թ.	2024թ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
1 ԱՄՆ դոլար	386.82	392.66	381.36	396.56

Զգայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակում ներկայացված` դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ << դրամի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր աճը (նվազումը) այլ արտարժույթների նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և մինչև հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվել է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չի առնվում կանխատեսվող վաճառքների և գնումների ազդեցությունը:

հազ. դրամ	Աճ	Նվազում
	Ծահույթ կամ վնաս	Ծահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2025թ.		
<< դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	1,010,564	(1,010,564)
31 դեկտեմբերի 2024թ.		
<< դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	1,037,852	(1,037,852)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (հաստատուն տոկոսադրույքով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտք)։ Ղեկավարությունը չի կիրառում հաստատուն կամ փոփոխուն տոկոսադրույքների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն։ Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում դեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա որոշելու համար հաստատուն, թե փոփոխուն տոկոսադրույքն ավելի նպատակահարմար կլինի Խմբի համար մինչև մարման ժամկետն ընկած ակնկալվող ժամանակահատվածում։

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույքային ռիսկին

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խմբի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների կառուցվածքը հետևյալն էր.

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություններ	27,918,931	32,106,874

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են 22,806,958 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաստատուն տոկոսադրույքով թողարկված պարտատոմսերը և 5,111,973 հազար դրամ գումարով գրավով ապահովված բանկային վարկերը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 23,053,024 հազար դրամ ընդհանուր գումարով թողարկված պարտատոմսեր և 9,053,850 հազար դրամ գումարով գրավով ապահովված բանկային վարկեր)։

Իրական արժեքի զգայնության վերլուծություն հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների համար

Խումբը չի հաշվառում հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքները որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող։ Ուստի, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունն ազդեցություն չէր ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա։

25. Հանձնառություններ

(ա) Կապակցված կողմերին տրամադրված երաշխավորություններ

Խումբն այս պայմանագրերը հաշվառում է ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն։ Ստանդարտի համաձայն պայմանագրի սկզբնական չափումը պետք է իրականացվի իրական արժեքով, իսկ հետագայում՝ հետևյալներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ին համապատասխան որոշված կորստի պահուստից և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, տեղին լինելու դեպքում, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը։

Խմբի քաղաքականության համաձայն՝ ֆինանսական երաշխավորությունները տրամադրվում են միայն կապակցված կողմերի պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար։

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը երաշխավորել է իր մասնակցի հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների՝ բանկի վարկային պայմանագրերով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը։

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապակցված կողմերին տրամադրված երաշխավորությունների պայմանագրային գումարը կազմում է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար, իսկ մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,883,918 հազար դրամ։

Բոլոր երաշխավորությունները դասված են 1-ին փուլ, և դեկավարության գնահատմամբ վարկանիշները մոտավորապես համապատասխանում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության B3 վարկանիշին:

Երաշխավորության պայմանագրի համաձայն՝ Խումբն անդառնալիորեն և անվերապահորեն՝

- բանկերին երաշխավորում է վարկային պայմանագրերով ստանձնած բոլոր պարտականությունների ժամանակին կատարումը երաշխավորողների կամ փոխառուների կողմից,
- հանձն է առնում պարտավորություն բանկերի նկատմամբ, որ եթե փոխառուները չվճարեն որևէ գումար վարկային պայմանագրերով սահմանված ժամկետում կամ դրանց հետ կապված, Խումբն անմիջապես ըստ պահանջի կվճարի այդ գումարն այնպես, ինչպես կաներ, եթե լիներ հիմնական պարտապանը:

Ղեկավարությունը գնահատել է 2025թ-ին տրամադրված երաշխավորությունների իրական արժեքը՝ օգտագործելով գեղջված դրամական հոսքերի մոդելը՝ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

26. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբն ամբողջությամբ չի ապահովագրել իր հիմնական միջոցները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից կամ երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Խմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Խումբը չունի համապատասխան ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է նշանակալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում կամ այլ հայցերում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիների համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համամասն են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար, սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տուկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվում են շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում է 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջպետական գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջպետական գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ վերջիններիս կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Քանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Վերը նշված հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել զարգացած երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկլարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

27. Կապակցված կողմեր

(ա) Մայր կազմակերպություն և վերջնական հսկող կողմ

Ընկերության հիմնական բաժնետերերն են՝ «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»-ը (49.35%), Միխայիլ Հարությունյանը (16.53%), Տիգրան Հարությունյանը (16.53%) և Վահան Հարությունյանը (16.30%): «Մորակո Հոլդինգ Լիմիթիդ»-ը, որը հանդիսանում է անմիջական և վերջնական մայր ընկերությունը, չի հրապարակում ֆինանսական հաշվետվությունները:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի վերջնական հսկող անձն է Միխայիլ Հարությունյանը:

(բ) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

(i) Առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում առանցքային ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը, որը ներառված է աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսերում (տես Ծանոթագրություն 8):

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	227,032	211,017

(գ) Այլ գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2025թ.	2024թ.	2025թ.	2024թ.
Ապրանքների և ծառայությունների վաճառք				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	19,370,792	20,866,054	7,172,557	6,428,260
Ապրանքների և ծառայությունների գնում				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	(3,779,701)	(4,362,161)	1,075,161	1,238,185
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	(260,922)	-	(260,922)	-
Թողարկված պարտատոմսեր				
Բաժնետերեր	365,000	(8,813,376)	(3,015,919)	(3,016,644)
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	91,182	1,172,699	(851,105)	(856,810)

Կապակցված կողմերի և բաժնետերերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները (բացառությամբ թողարկված պարտատոմսերի) ենթակա են մարման կանխիկով՝ հաշվետու ամսաթվից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Գործարքների մնացորդները գրավով ապահովված չեն: Ընթացիկ կամ նախորդ տարում չեն ճանաչվել անհուսալի կամ կասկածելի պարտքերի գծով ծախսեր կապակցված կողմերի պարտքերի հետ կապված:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար թողարկված պարտատոմսերի գծով տոկոսային ծախսը կազմում է 388,982 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 1,621,041 հազար դրամ):

28. Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացարձայամբ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների:

29. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ գործում են 2025թ. հունվարի 1-ից, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Իսմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Իսումբը հետևողականորեն կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

(ա) Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող Իսմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5-ում:

(բ) Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր

Իսմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ կորուստը:

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են դարձել սկզբնական ճանաչումից հետո, տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամուտը կրկին սկսվում է հաշվարկվել համախառն հիմունքով:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ներկայացվում են զուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ֆինանսական ծախս՝ կախված այն հանգամանքից, թե որ դիրքում է կատարվում արտարժույթի փոփոխությունը՝ զուտ շահույթի, թե՛ զուտ վնասի:

(գ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթով գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթով այդ ամսաթվի փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով գործառնություններից օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով ամորտիզացված արժեքի՝ ճշգրտված ժամանակաշրջանի ընթացքում արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(դ) Ծախսափարկ

Ծախսափարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծախսափարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքաչափերը, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ակտիվների և պարտավորությունների ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող հաշվեկշռային արժեքների և հարկային

նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքում, որը չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի և ո՛չ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս մարելիս՝ հիմնվելով այն օրենքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Խումբն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և այդ հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկվող իրավաբանական անձից կամ տարբեր հարկվող իրավաբանական անձանցից, բայց նրանք մտադիր են մարումն իրականացնել գուտ հիմունքով կամ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները միաժամանակ:

(ե) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Հումքի և պահեստամասերի ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով, իսկ պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում ինքնարժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները:

(զ) Հիմնական միջոցներ

(i) Ծանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի և աշխատուժի գծով ծախսումները, նախանշված նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, հիմնական միջոցների ապատեղակայման և քանդման, ինչպես նաև դրանց զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման ծախսումները և կապիտալացված փոխառության ծախսումները:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատված ակտիվների վաճառքի դեպքում, վերագնահատման պահուստի կազմում որպես վերագնահատումից արժեքի ան ներառված համապատասխան գումարը վերագրվում է չբաշխված շահույթին:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Խումբը կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարմանը գույքընթաց:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա գնահատված մնացորդային արժեքը:

2022թ-ից հալեցման և ձուլման գործընթացում օգտագործվող հիմնական սարքավորումների մաշվածությունը հաշվարկվում է արտադրության միավորի մեթոդով: Այլ միավորների գծով մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների ստացման մոդելը: Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների նշանակալի մասերի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար:

- Ծեներեր և շինություններ 50-70 տարի,
- Հոսքագծեր 20-25 տարի,
- Մեքենաներ և սարքավորումներ 15-25 տարի,
- Փոխադրամիջոցներ 3-5 տարի:

Մաշվածության հաշվարկման մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(Է) Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառյալ գործարքի գծով ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ներդրումային գույքի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 35 տարի:

Ներդրումային գույքի օտարումից ստացված օգուտը կամ կորուստը (որը հաշվարկվում է որպես օտարումից գուտ մուտքերի և միավորի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(ը) Պետական շնորհներ

Բանկերից ստացված վարկերի տոկոսային ծախսերի կառավարության սուբսիդավորման տեսքով շնորհները սխտեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, քանի որ Խումբը որպես ծախս ճանաչում է այն ծախսումները, որոնց հատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

(թ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրական դերիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ Խումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրական դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) **Դասակարգում և հետագա չափում**

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ պարտքային գործիքներում ներդրումների համար, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այդ ակտիվները ներառում են բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները: Սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվող են: Այդ դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե վերափոխումը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապահանջմանը, Խումբը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջման, այսինքն, Խումբը ճանաչում է վերափոխման (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում՝ վերափոխման (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ: Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբերվող են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների վերափոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես մարումից օգուտի կամ կորուստի մաս: Եթե փոխանակումը կամ վերափոխումը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

(iii) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են կամ չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Խումբը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(v) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է գուտ գումարն միայն այն դեպքում, երբ Խումբը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրազորձեղի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոններին թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ի) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որից կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթը և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Խումբը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից, քանի որ Խմբի Խորհուրդը վերահսկում է Խմբի գործառնական արդյունքները որպես մեկ բիզնես միավոր: Գլխավոր տնօրենը համարվում է Խմբի գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողը՝ ռեսուրսների բաշխման և կատարողականի գնահատման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով:

30. Գեռես չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2025թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը ժամկետից շուտ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվում:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններին կից մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրամադրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Խումբը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Խումբը նաև գնահատում է ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում՝ այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(բ) Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Բնական աղբյուրներից ստացվող էլեկտրաէներգիայի առուվանառքի պայմանագրեր (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)